

LEGIONELLA-PNEUMONI 2005

Uge 45, 2006

Anmeldte tilfælde

Der blev i 2005 anmeldt 115 tilfælde af legionella-pneumoni, 73 mænd og 42 kvinder. Medianalderen var 60 år, spændvidde 23-84. For 96 tilfælde var diagnosen verificeret; definition af verificeret legionella-pneumoni fremgår af EPI-NYT 43/03. Der var anført en disponerende faktor for 54 patienter. I alt 19 patienter døde, [tabel 1](#).

Tabel 1. Antal anmeldte tilfælde af legionella-pneumoni, 2005

Kategori	To- tal	Verifi- ceret	Disp. faktor	Dø- de
Rejserelat.	45	40	16	4
Nosokomial	12	11	8	5
Andre DK	58	45	30	10
I alt	115	96	54	19

I 42 (37%) af tilfældene blev der rykket for en skriftlig anmeldelse. Amtsfordelingen af verificerede tilfælde erhvervet i Danmark fremgår af [tabel 2](#).

Tabel 2. Antal og incidens pr. 10⁶ af anmeldte verificerede tilfælde af legionella-pneumoni erhvervet i Danmark, 2005 (2004)

Amt	2005	(2004)	Incidens pr. 10 ⁶
Kbh.s Kom.	4	(5)	8,0
Frb. Kom.	0	(1)	-
Københavns	10	(8)	16,2
Frederiksborg	4	(3)	10,6
Roskilde	2	(3)	8,4
Vestsjællands	5	(3)	16,4
Storstrøms	2	(3)	7,6
Bornholms	1	(1)	23,1
Fyns	4	(4)	8,4
Sønderjyllands	4	(3)	15,8
Ribe	2	(3)	8,9
Vejle	3	(1)	8,4
Ringkøbing	3	(2)	10,9
Århus	6	(8)	9,1
Viborg	2	(2)	8,5
Nordjyllands	5	(5)	10,1
Ukendt	1	(-)	-
I alt	58 ¹⁾	(55) ²⁾	10,7

¹⁾ Inkl. to rejserelaterede tilfælde erhvervet i Danmark

²⁾ Inkl. fire rejserelaterede tilfælde erhvervet i Danmark

Rejserelaterede/importerede tilfælde

I alt 45 tilfælde af legionella-pneumoni var rejserelateret, [tabel 3](#); heraf blev 41 anmeldt til The European Working Group for Legionella Infections (EWGLI). Fire tilfælde blev ikke anmeldt til EWGLI på grund af utilstrækkelige rejseoplysninger, ophold på privat adresse i forbindelse med rejsen, eller usikker diagnose.

Tabel 3. Antal rejserelaterede tilfælde af legionella-pneumoni fordelt på smitteland, 2005

Smitteland	Antal tilfælde
Italien	12
Tyrkiet	12
Spanien	6
Frankrig	3
Grækenland	3
Danmark	2
Øvrige Europa	3
Andre	4
I alt	45

De hyppigst rapporterede rejsemål var Tyrkiet og Italien, som sammen med Spanien stod for 67% af tilfældene. Der var tre udbrud, hvor flere danskere blev syge efter at have opholdt sig på samme hotel. Således var henholdsvis fem og to danske tilfælde af legionella-pneumoni knyttet til to forskellige hoteller i Tyrkiet, og tre danske tilfælde var knyttet til samme hotel i Italien. Yderligere fire danske tilfælde var knyttet til forskellige hoteller i udlandet, hvortil der var knyttet mindst ét andet udenlandsk tilfælde. To rejserelaterede tilfælde erhvervet i Danmark var knyttet til hhv. et lejet sommerhus og en campingplads. Fra vandprøver fra to udenlandske hoteller blev der i to tilfælde isoleret L. pneumophila serogruppe 1 med samme DNA-typer, som de danske tilfælde var smittet med.

Nosokomielle tilfælde

Der blev anmeldt 12 tilfælde af nosokomial legionella-pneumoni fordelt på otte hospitaler. For 10 tilfælde var diagnosen verificeret ved dyrkning, heraf ni L. pneumophila og én L. micdadei. Fem af de anmeldte nosokomielle tilfælde døde. På én hospitalsafdeling blev der påvist tre tilfælde. På dette hospital og to andre var der sammenfald mellem legionella DNA-type isoleret fra patienter og vandprøver.

Laboratoriepåviste tilfælde

På SSI er der kendskab til 104 laboratoriepåviste tilfælde af legionella-pneumoni i 2005, heraf 99 verificerede tilfælde og fem tilfælde kun påvist ved PCR for L. pneumophila. For tre af disse blev der ikke modtaget en anmeldelse. Fra 62 patienter blev Legionella isoleret ved dyrkning. Isolaterne fordelte sig med 35 L. pneu-

mophila serogruppe (sg) 1, (23 Pontiac og 12 non-Pontiac), ét sg 2, 15 sg 3, fire sg 6, to sg 10, ét sg 15, ét ikke modtaget til serogruppebestemmelse og tre L. micdadei.

Af de nævnte L. pneumophila serogrupper og undergrupper er sg 1 undergruppe Pontiac den, der sjældnest påvises i miljøprøver, men hyppigst isoleres fra patienter. Ligesom de foregående år var L. pneumophila sg 3 den næsthypigste årsag til dyrkningspåvist legionella-pneumoni; denne har udgjort ca. 20% de sidste tre år.

Serogruppe 1 undergruppe non-Pontiac er almindelig i miljøprøver og mindst lige så almindelig som sg 3 og forårsager omtrent lige så mange tilfælde som denne. Samlet antaget det således, at sg 1 undergruppe non-Pontiac og sg 3 er lige virulente men mindre virulente end sg 1 undergruppe Pontiac.

Dødelighed

Ved rettidig anmeldelse vil oplysninger om sygdommens eventuelle følger, herunder dødsfald, ikke altid foreligge. Dødelighed som følge af Legionella-pneumoni kan derfor være underestimeret i tidligere opgørelser.

Ud fra oplysninger fra CPR-registeret om dødsfald for alle anmeldte tilfælde af legionella-pneumoni, defineret som dødsfald inden for en måned efter symptomdebut, blev der identificeret yderligere otte udover de anmeldte 11 dødsfald i 2005, [tabel 1](#). Ved at medtage disse dødsfald var den samlede mortalitetsratio 17% i 2005, svarende til niveauet i 2004.

Kommentar

Det øgede antal tilfælde af legionella-pneumoni i 2005 i forhold til 98 tilfælde i 2004 og 90 tilfælde i 2003 skyldtes primært en stigning i antal rejserelaterede tilfælde, blandt hvilke der i 2005 også optrådte fire dødsfald. Som for tidligere år var rejserelateret legionella-pneumoni især relateret til Tyrkiet, Italien og Spanien. Det er vigtigt, at alle tilfælde anmeldes hurtigt, således at de lokale sundhedsmyndigheder kan informeres og foretage risikovurdering samt relevante undersøgelser, EPI-NYT 18/05.

(S. Uldum, ABMP, T. Krause, Epidemiologisk afdeling)

Individuelt anmeldelsespligtige sygdomme

Antal anmeldelser modtaget i Epidemiologisk afdeling, Statens Serum Institut. Tallene for 2006 er foreløbige.

Tabel 1	Uge 44 2006	Kum. 2006 ¹⁾	Kum. 2005 ¹⁾
AIDS	0	38	51
Anthrax	0	0	0
Botulisme	0	0	0
Creutzfeldt-Jakob	0	22	2
Difteri	0	0	0
Fåresyge	1	17	7
Gonoré	2	360	428
Hepatitis A	1	35	58
heraf smittet i udlandet	1	18	21
Hepatitis B (akut)	0	15	31
Hepatitis B (kronisk)	1	268	124
Hepatitis C (akut)	0	7	1
Hepatitis C (kronisk)	2	407	268
HIV	0	206	224
Hæmorrhagisk feber	0	0	0
Kighoste (børn < 2 år)	1	39	135
Kolera	0	0	0
Legionella pneumoni	0	111	100
heraf smittet i udlandet	0	29	42
Lepra	0	0	0
Leptospirose	0	8	10
Levnedsmiddelbåren sygdom	8	479	485
heraf smittet i udlandet	0	117	119
Meningitis, purulent			
Haemophilus influenzae	0	2	2
Listeria monocytogenes	0	7	2
Streptococcus pneumoniae	0	67	100
Anden ætiologi	0	7	16
Ukendt ætiologi	0	16	17
Under registrering	4	31	-
Meningokokksygdom	0	56	82
heraf gruppe B	0	26	38
heraf gruppe C	0	11	22
heraf uspec.+ andre	0	19	20
Mæslinger	0	27	2
Neuroborreliose	1	69	75
Ornitose	0	10	18
Pest	0	0	0
Plettyfus	0	0	1
Polio	0	0	0
Rabies	0	0	0
Røde hunde (i graviditeten)	0	0	0
Røde hunde (medfødt)	0	0	0
Shigellose	1	53	91
heraf smittet i udlandet	0	43	73
Syfilis	0	55	110
Tetanus	0	2	2
Tuberkulose	5	337	364
Tyfus/paratyfus	0	25	31
heraf smittet i udlandet	0	24	29
VTEC/HUS	3	121	134
heraf smittet i udlandet	0	42	46

¹⁾ Kumulativt antal modtaget i 2006 og i samme periode 2005

Udvalgte laboratoriepåviste infektioner

Antal prøver, isolater og/eller anmeldelser modtaget i laboratorier, Statens Serum Institut.

Tabel 2	Uge 44 2006	Kum. 2006 ²⁾	Kum. 2005 ²⁾
Bordetella pertussis (alle aldre)	7	182	432
Gonokokker	12	364	380
heraf kvinder	1	65	39
heraf mænd	11	299	341
Listeria monocytogenes	1	44	32
Mycoplasma pneumoniae			
Luftvejsprøver ³⁾ PCR	15	378	824
Serumprøver ⁴⁾ MPT	8	315	668
Streptokokker ⁵⁾			
Gruppe A streptokokker	1	122	90
Gruppe B streptokokker	3	83	70
Gruppe C streptokokker	0	19	22
Gruppe G streptokokker	6	127	102
S. pneumoniae	16	807	930
Tabel 3	Uge 42 2006	Kum. 2006 ²⁾	Kum. 2005 ²⁾
Tarmpatogene bakterier ⁶⁾			
Campylobacter	42	2553	3139
S. Enteritidis	9	495	549
S. Typhimurium	7	333	459
Andre zoon. salmonella	17	586	480
Yersinia enterocolitica	5	156	202
Verocytotoksin-producerende E. coli	1	122	128
Enteropatoogene E. coli	3	246	230
Enterotoksogene E. coli	2	203	313

²⁾ Kumulativt antal i 2006 og i samme periode 2005

³⁾ Luftvejsprøver med positiv PCR

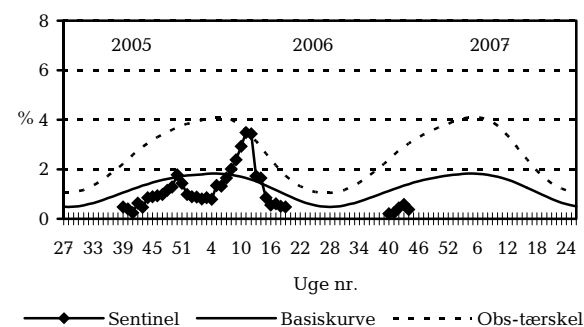
⁴⁾ Serumprøver med positiv komplementbindingstest, MPT

⁵⁾ Isoleret i blod eller spinalvæske

⁶⁾ Se også www.mave-tarm.dk

Sentinelovervågning af influenzaaktiviteten

Konsultationsprocent pr. uge, 2005/2006/2007

Sentinel: Influenzakonsultationer i procent af det samlede antal konsultationer

Basiskurve: Forventet andel influenzakonsultationer under ikke-epidemi

Obs-tærskel: Mulig, begyndende epidemi

Supplerende information: Influenza-Nyt, www.ssi.dk/sw2796.asp